

**Силабус
вибіркового освітнього компоненту**

Ризик-менеджмент в системах управління якістю

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1145
Рік навчання:	1
Семестр:	1 (осінній)
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра технології машинобудування та ремонту машин
Мова викладання:	державна
Керівник курсу:	Коробко Андрій Іванович, д-р техн. наук, доцент
Контактний телефон:	(057)707-37-33
E-mail:	korobkoani@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формування у здобувачів системи знань про сутність ризик-менеджменту, аспекти та способи і методи управління ризиками в системі управління якістю.

Предмет: теоретичні та методологічні основи управління ризиками.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння принципами і методами управління ризиками;
- оволодіння практичними навичками управління ризиками.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Спеціальні (фахові) компетентності:

Здатність ефективно керувати ризиками підприємств й організацій.

Здатність інтегрувати ризик-менеджмент в систему управління якістю.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

Володіти навичками ідентифікування, аналізування та оцінювання ризиків і можливостей у системі управління якістю;

Розробляти й використовувати карти ризиків як інструмент для прийняття рішень.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1. Вступ. Поняття, сутність і зміст ризик-менеджменту	2
	СР 1: Терміни та визначення в області якості	12
2	Тема 2. Аксиоми і принципи управління ризиками	2
	СР 2. Вітчизняний і закордонний досвід управління якістю	12
3	Тема 3. Системи управління якістю та ризики 1-23	2
	СР 3. Метрологічне забезпечення випробувань	12
4	Тема 4. Менеджмент ризиків: визначення контексту й ідентифікація ризиків	2
	ПЗ 1 Ідентифікація ризиків у процесах системи управління якістю	2
	ПЗ 2 Аналізування контексту організації: внутрішні та зовнішні чинники ризику	2

	СР 4. Випробувальні машини і обладнання	12
5	Тема 5. Менеджмент ризиків: Аналізування, оцінювання й управління ризиками	2
	ПЗ 3 Оцінювання рівня ризику: методи кількісного та якісного аналізу	2
	ПЗ 4: Управління можливостями в системі управління якістю	2
	СР 5. Основна термінологія в області управління якістю	14
6	Тема 6. Менеджмент ризиків: Планування процесів ризик-менеджменту	2
	ПЗ 5 Розробляння карти ризиків для процесу управління якістю	2
	ПЗ 6 Інтеграція ризик-менеджменту в політику якості та стратегічне планування	
	СР 6: Європейський досвід підтвердження відповідності	14
7	Тема 7. Ризик-менеджмент випробувальних лабораторій	2
	ПЗ 4: Вивчення стандарту ДСТУ ISO 9001:2015	2
	ПЗ 7: Моніторинг та перегляд ризиків у випробувальній лабораторії	2
	СР 7. Галузеві системи управління якістю	14
8	Тема 8. Ризик-орієнтоване планування аудиту систем менеджменту	2
	ПЗ 8: Моніторинг та перегляд ризиків у рамках внутрішнього аудиту системи управління якістю	2
	СР 8: Валідація методів випробувань	12
Усього за семестр		120

Індивідуальне навчально-дослідне завдання:

Не передбачено

Методи навчання:

словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія, робота зі стандартами), наочні (демонстрація презентацій), практичні (практичні роботи, ділові ігри).

Поточна успішність

1. Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за чотирибальною шкалою оцінок. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

2. Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань (відповідей на питання для контролю).

3. Практичні заняття оцінюються якістю виконання завдань передбачених у практичній роботі.

4. Оцінювання поточної успішності здійснюється за чотирибальною шкалою (табл. 1).

Таблиця 1 – Шкала оцінювання знань поточної успішності

Оцінка	Критерій
«відмінно» (4)	здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення
«добре» (3)	здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного
«задовільно» (2)	здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми,

	або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією
«незадовільно» (1)	здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані

5. За результатами тестування якості засвоєння матеріалу визначається кількістю правильних відповідей тестового завдання.

Заохочувальні бали

1. За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

2. Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність.

3. Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

– призові місця з дисципліни на міжнародному/всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;

– призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;

– участь у міжнародному/всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів;

– участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;

– участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів;

– участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;

– виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

4. Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

Підсумкове оцінювання

1. Результат навчання оцінюється:

– за 100-бальною шкалою за результатами поточної успішності $K^{поточ}$:

$$PH = \sum_n K^{поточ},$$

де n – кількість заходів поточного контролю.

– за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з табл. 2;

Таблиця 2– Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

2. Якщо за поточну успішність здобувач набуває 80 і більше балів, він має право (у якості заохочення) на автоматичне отримання такої ж оцінки (у кількісному значенні) за екзамен.

3. Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка	Оцінка за шкалою ЄКТС Критерії
	екзамен	залік		
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66	Задовільно		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;

- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- курсова робота повинна бути захищена не пізніше, ніж за тиждень до початку екзаменаційної сесії;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

Базова література

1. Ризик-менеджмент : навч.-метод. посібник [Електронне видання] / О. Кібік, О. Слободянюк, Л. Кузнецова ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2024. – 84 с.

Допоміжна література

2. ДСТУ ISO Guide 73 Керування ризиком. Словник термінів
3. ДСТУ ISO 31000 (ISO 31000, IDT) Менеджмент ризиків. Принципи та настанови
4. ДСТУ ISO/TR 31004 (ISO/TR 31004, IDT) Менеджмент ризиків. Настанова з впровадження ISO 31000
5. ДСТУ ІЕС/ISO 31010 Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику

Інформаційні ресурси

1. Коробко А. І. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Ризик-менеджмент в системах управління якістю» [Електронний ресурс].

Розробник
професор кафедри ТМ та РМ
д-р техн. наук, доцент

Андрій КОРОБКО

Завідувач кафедри ТМ та РМ

Михайло ПОДРИГАЛО